

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja po politiki:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 50—	celo leto naprej K 55—
pol leta " " " 25—	za Ameriko in vse druge dežele:
četr leta " " " 13—	celo leto naprej K 60—
na mesec " " " 450—	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnštvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbaja vsak dan zvezčer izvzemeli nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 vin. Postano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljajo naročino vedno po nakaznicu. Na samo pismene naročbe brez poslatve denarja se ne moreno nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi pon;

celo leto naprej	K 48—	četr leta	12—
pol leta " " " 24—		na mesec " " " 4—	

Posamezna številka velja 30 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v I. nadst. levo), telefon št. 34

V znamenju nemškega kurza

Burni pričetek parlamentarnega zasedanja.

Dunaj, 16. julija.

Seidler je danes javno proklamiral nemški kurz ter priznal, da je res ministrski predsednik von Teufels Gnaden, kakor mu je zaklical poslanec Zahradnik. Ako je špekuliral na to, da bodo slovanske stranke grmele samega ogorčenja, se je motil. Nekateri slovanski poslanci so mu sicer priedili »topel sprejem«, pozneje pa so skor vsi zapustili zbornico in načelnik vlade je razvijal svoj program pred praznimi klopimi. Poslušalo ga je le nekaj vnetih nemških radikalcev in par naših vročev-krvnežev, ki so kakor n. pr. poslanec Kalina iz zvrstnimi medklici ubogega viteza spravljali vedno znova iz koncepta. Proglasitev nemškega kurza so sprejeli naši s hladno rezervo kot konštatacijo dejanskega položaja, kot pričinjanje, kako danes izgleda v državi.

Situacija se je močno poostriali vsled Seidlerjevega govora in zlasti v sledi govora poslanca Waldnerja, ki je Seidlerjevo usodo tako zelo zvezal z nemškimi strankami, da je za slučaj Seidlerjevega odstopa zagrozil parlament samemu. Na drugi strani so pa dokazala njegova izvajanja brezupnost pogajanj s Pojsaki in socijalnimi demokrati.

Po govoru socialnodemokratičnega poslanca Ellenbogna se zdi, da je od viade namenoma lansirana vest o absencah pri socialistih malo verjetna.

Jugoslovanska delegacija bo, kakor se zdi, precej polnoštivilno navzoča, razen treh članov, od katerih sta dva težko bolna. Tudi pri Čehih in Poljakin bo le malo poslancev odsotnih. Dr. Šusteršič in J. K. K. sta na Dunaju in bosta v slučaju potrebe glasovala za Seidlerjeva.

V poslanski zbornici je bil aplavz Nemcov po Seidlerjevem govoru izredno slab, v gospoški zbornici pa se po njezinem govoru ni ganila nobena roka.

Navzicle vsem nemškim grožnjama se v zbornici vedno bolj utrijev prepričanje, da bo Seidler čim najprej padel. Pojavljojo se že razne vesti o kandidaturi bivšega trgovinskega ministra von Riedla ter se obenem imenuje tudi imé Silve - Taroucce.

Uspehi govora dr. Verstovška je bil zelo velik. Govornik je udaril Nemce z njih lastno frazo o zvestobi napram državi. Iz izvajani na nemških shodih na Spodnjem Štajerskem jim je jasno dokazal, da je ta zvestoba napram državi s strani Nemcev samo pogojna in je tudi obenem dokazal od kod so izšle govorice o cesarski dvojici. Vlada med njegovim govorom ni bila navzoča, ker je prisostvovala seji gospoške zbornice. Vendar pa je vzbudil govor splošno pozornost in bo mnogo pripomogel, da se razjasnijo razmere.

Med splošnim odobravanjem je ožigosal komeđo in ostindno hinavstvo nemškega ogorčenja. Kakor bičevi udarci so zaleda njegova izvajanja poslanca Malika, ki je skoro zbesnil. Govor so spremali jugoslovanski in mnogoštivilni češki in poljski poslušalci z velikim odobravanjem in učinkujoci medklici. Avdijenco poslanec Pantz, Tenfel in Waldner pri ministrskemu predsedniku, v kateri so izražali svoje ogorčenje nad govoricami o cesarski hiši, je imenoval dr. Verstovšek »Deutsches Volkstheater in der Herrngasse«. Poslanec Pogacnik je med burnim pritrjevanjem zaklical, da Nemci niso državo vzdržajoča, ampak Seidlerja vzdržajoča stranka. Veliko razburjanje se je polastilo vseh navzočih, ko je pripovedoval dr. Verstovšek, kako je tolazil poslanec dr. Wichtel nemške meščane v Slovenski Bistrici, naj se ne vznemirajo, ker je v vojni itak padlo več Slovanov in jih bo padlo tudi v bodoče. Jugoslovanski poslanci so klicali: ven s statistiko! Nad 25.000 mrtvih imajo že naši polki!

Tekom debate je prišlo parkrat do burnih prizorov. Ko so vstopili ministri v dvorano, so sprejeli nekateri češki poslanci viteza Seidlerja z burnimi »Fej!« in »Abzug!« - klici. Poslanec Kalina je vedno znova ponavljal: Seidler naj odstopi! Posl. Zahradnik: Vi, ministrski predsednik von Teufels Gnaden! (Posl. Tenfel je eden sodiščni

nemških radikalcev.) Wolfocvi so razburjeno odgovarjali. Ko je posl. Wolf kričal: »To je nezaslышno! Razpustite zbornico!« so se oglasili Čehi: »Kje pa imate gospoda sina? V germanski legiji, kaj ne?« (Wolf sih se bori v angleški armadi.) Šele pologoma nastane mir in Grossi govor. Ko pride potem Seidler na vrsto in monotonu čita svoj govor, je slišati na slovanskih klopih glasove: Pojdimo ven! in jugoslovanski, češki ter poljski poslanci zapuščajo dvorano. Tudi socijalni demokrati so skor vse zunaj.

Zanimiv prizor se je odigral tudi med Grossovim nagovorom. Ko je zbornični predsednik govoril posmrtniku turškemu sultantu, so nemški socijalni demokrati, Poljaci, Čehi in Jugoslovani obseledi — kar je Nemce jako razburilo.

Cim je Seidler svoje izjave zaključil, so mu v dvorani navzoči češki poslanci živahnno žvižgali in ironično aplavdirali, češ: Nemci Vas premalo hvalijo. Medtem se je dvorana zopet napolnila, ker je prišel na vrsto govornik Češkega Svaza posl. T. u. s. a. r. Med njegovim govorom so se odigrali silno burni prizori, ko je izvajal, da je Seidler pripeljal državo na rob propadu, ter več škode napravil nego dogodki ob Piavi in prehranjevalna kriza. Ko je T. u. s. a. r. s povzdignjenim glasom zaklical: »Vojna se ne sme končati in se nikdar ne bo končala z zmago imperijalizma, temveč z zmago narodne ideje in torej tudi z zmago češkega naroda!«, so se dvignili Nemci z divjim kričanjem. V vrstah slovanskih poslancev pa se je odzvalo burno pritrjevanje in češki poslanci so navdušeno intonirali: »Kdo domov mui?« Na galeriji je bilo nekaj nemških prenapetežev, ki so pričeli kličati v dvorano: Kje ste nemški poslanci? Zakaj trpite to?

Do silno burnih prizorov je prišlo tudi med govorom krščan. - socijal. poslance Jerzabka, ki je imel ljut protizidovski govor. Ves dan je vladalo v zbornici silno živahnje in takoj po Seidlerjevem govoru so se podile razne vesti o njegovem predstoječem padcu. Popoldne so se vesti že zgostile, ker je »N. Wr. Tagblatt«, organ člena gospoške zbornice Sieghardta, objavil poročilo, da je Seidler že s am sprevidel, da mu ne kaže ničesar drugače, nego izvajai — konsekvenčno. »N. Wr. T.« lansira kandidaturo ministra Silve-Taroucce.

Jutri vložijo Italijani (poslanec De Gasperi) posebno interpelacijo radi odstavitev poslanca Concija, kot namestnika tiroškega deželnega glavarja, kar pomenja ustave in poslanske imunitete. Interpelacijo podpiše tudi Jugoslovanski klub.

Konečno naj navedem sodbo jugoslovanskega poslanca o parlamentarni situaciji: »Položaj je sedaj po Seidlerjevem govoru popolnoma jasen. Ministrski predsednik je s svojim govorom najbolje dokazal, kako utemeljeno je naše postopanje. Mi smo dobre volje in pogumni. Vladni krogi trdijo, da bodoča Susteršič in Jaklič desavuirala politiko Jugoslovanskega kluba s tem, da bodoča nastopila v slučaju potrebe za vladu. Morda je to edina temna točka za nas: ne radi tega, ker bi mogla ta dva moža škodovati politiki Jugoslovanskega kluba, temveč radi tega, ker je v gotovem zmislu njuna sramota sramota vsega naroda. Toda tudi to sramoto bodoča preboleli in preko izdajic šli s prezirljivo gesto po naši jasni poti naprej. V naslednjem podajemo sejno poročilo:

Dunaj, 16. julija.

Po večmesečnem odmoru je poslanska zbornica začela zopet delovati. Dvorana in galerije so dubkom polne. V loži gospoške zbornice se nahaja med drugimi tudi bivši zunanji minister grof Czernin.

Predsednik dr. Gross pozdravlja poslance, obžaluje, da je bilo zbornično delovanje prekinjeno ter izraža upanje, da bo sedanje sluzilo v to, da se ugotove in utrdje ustavne razmere. Predsednik sporoča nato med živahnim

odobravanjem zbornice srčne pozdrave in želje našim junakom na fronti, za katere imamo vse neomajno občudovalje in hvaležnost.

Zbornica sklene z dvetretjinsko včino, da se takoj prične s prvim čitanjem proračunskega provizorija v zvezi z razpravo o vprašanju glede raznih dogodkov zadnjega časa v notranji in zunanjosti politiki, kakor tudi glede notranjih vladnih zadav.

SEIDLJEV GOVOR.

Ministrski predsednik dr. von Seidler predstavi nato novoimenovane člane kabinka, voditelja urada za ljudsko prehrano ministra dr. Paula in notranjega ministra viteza Gayerja in izjavlja, da hoče na kratko označiti situacijo pri sestanku poslanske zbornice.

Značaj vojne.

Kar se tiče zunanjopolitičnega položaja, poudarja minister javne izjave zunanjega ministra, ki so javnosti že znane. Ministrski predsednik hoče načitati samo to - le: Tudi s stališča c. k. vlade je ta vojna ob vesega začetka dalje obrambna vojna (Pritrjevanje na levici) in tega značaja ni nikdar izpremenila. Jasno je, da moramo to obrambno vojno slej, ko prej voditi s skrajnimi poudkrom, da preprečimo nasprotnike, da ni nobenega sredstva, priti preko naših vitalnih interesov in naše časti do miru. (Živahnno odobravanje na levici.) Naši nasprotniki so bojujejo proti nam na trojini način: z orožjem, s sredstvi blokade in s sredstvi notranje propagande. Uspehi zavezniških armad so poročilo za to, da

sovražniki z orožjem svojega cilja ne bodo dosegli

in da se bodo morali spriznati s spoštovanjem našega stališča. Tudi sredstva blokade ne bodo mogla našemu prebivalstvu naložiti najtežjih žrtev in postaviti njihovo stališče na najtršo preizkušnjo. Sredstva, da bi omajali našo voljo, ne bodo imeli. Mi bomo znali s primerno uporabo svojih pomembnih virov in z napredovajočo izpopolnitvijo organizacije situacije ne samo držati, marveč jo za prebivalstvo tudi zboljšati. Kar se končno tiče

notranje propagande.

za katero je napravljen in eni sovražni državni poseben organ, je to način bojevanja, ki zadeva polje naše notranje politike. Sredstva, s katerimi naši nasprotniki delujejo, so tako absurdna, da kažejo globoko nepoznavanje naših razmer. Ob neomajni zvestobi napram dinastiji in ob državi zvestem mišljenju državljanov.

na trdnji koherenci našega državnega ustroja,

v okviru monarhije se bodo odbrile tudi te puščice. (Živahnno odobravanje in poskrite na levici.) Sovražniki se bodo moralni prepričati, da ne morejo s temi sredstvi doseči nikakega uspeha, kakor ne z že omenjenimi. Ne da bi popustili od nezlomljive eneržije, s katero se držimo uspešnega nadaljevanja vojne, tudi ne bomo zamudili slej kot prej zaledovati vse nudeče se.

možnosti za dosegno miru.

(Živahnno pritrjevanje.)

Mi bomo vsako resno inicijativo s sovražne ali tretje strani vestevo preizkusili in vse, kar mogoče storili, da bi se po tej poti približali vroči zaželenemu cilju človeštva. Držimo se trdnji misli, ki je izražena v skupni mirovni ponudbi zavezniških držav z dne 12. decembra 1916 v najvišjem prestolnem govoru in v odgovoru Njegovega Veličanstva na mirovno noto svetega očeta. Naši trden namen je, da privedemo, kar hitro bodo to dovolili naši vitalni interesi in naša čast, človeštvo iz grozot te vojne in ustvarimo mir, ki bo svetu skozi garancije prihranil povrnitev takih preizkušenj. Potolaženi smo zreti v bodočnost.

Združeni s svojimi zvestimi zavezniki

(Odobravanje in »Heil! - klici na levici) bomo mogli izsiliti konec svečetovne vojne. Srčna skupnost z njimi, katero upamo v bodočnosti utrditi in izpopolniti, zlasti stare preizkušena zvezza z nemško državo (Živahnji »Heil! - klici na levici), na katere obrambi za bodočnost se ravno sedaj deluje, je za nas, kakor tudi za naše zaveznike trdnjamstvo za to, da bomo mogli za vse čase obdržati svoj prostor med državami sveta in zagotoviti svojim narodom svoboden, blagoslavljen razvoj, te

pa tudi daleč od misli, da bi ogrožala druge države. Izkazati se ima temveč za koristen delavni člen za ustvaritev bodočih mirovnih pogojev med seboj spravljenega sveta. Ministrski predsednik izjavlja nato, da bo dal potrebna pojasnila o vojaškem položaju domobranski minister.

Gledate prehranjevalnih razmer

izjavlja, da je bila vsled slabe žetve v zvezi s skoro popolnim pomanjkanjem krmil preskrba pretkeloga gospodarskega leta trajno težavna. Niti dovozi iz Ogrske, niti dovoz iz Romunije niso zadostili pričakovani. Upanje, da se bo naš prehranjevalni položaj z dovozi iz Ukrajine koncem maja, oziroma začetkom junija bistven izboljšal, se žal ni izpolnilo. Neurejene razmere v Ukrajini niso omogočile nabiranja žita v večjih množinah in tako je ostal uvoz omejen na živilino, mast, jajca in sladkor. Kljub tako hvalevrednemu podpiranju s strani nemške vlade ni bilo ob splošnem izčrpjanju naših lastnih zalog koncem maja več mogoče vzdržati v dodeljni višini preskrbe s kruhom in moko. Ministrski predsednik menja zmanjšanje krušne količine na Dunaju in dostavlja: Ker so morale biti izdane podobne naredbe skorajno istočasno tudi na Ogrskem in v Nemčiji, se ni moglo računati več na bistvene pris

In neovržna resnica je, da se v Avstriji ne more vladati proti Nemcem in ravnotaklo malo brez Nemcev. To ne velja samo za to vlogo, marveč za vsako vlogo in sicer tem bolj, ker je komaj razumljivo znota, če se v gotovih krogih domneva, da more združenje nemških strank samo na sebi dovesti do ustvaritve večine.

Hrbteniča naše države je nemški narod in bo ostal nemški narod. Vlada je odločena, da se v zasedovanju svojega kurza ne da motiti. On govoril obenem v tem dahu, če izjavila, da ostanejo onim strankam, ki stojijo danes na strani, vrata za spraznam na stežaj odprtia. Vsaki stranki je dama pravica zahtevati ono, kar potrebuje, da more narodno, kulturno in materialno uspevati. Vrata pa, ki vodijo do spraznam, imajo z velikimi črkami nadpis: »Dobrodošli vsi, ki so zvesti dinastiji in državi!« (Pri Nemcih burno odobravljajo, kljuci poslanec Kalline, Malika in Teufla.)

V tem stališču seveda ni niti najmanjšje sovražnosti proti drugim narodnostim. Frivolina in nespametna bi bila vlada, ki bi zagrešila tako sovražnost. Tembolj nespametno bi bilo to, ker

tako mišljenje ni nemško.

Med politične pripovedke spada tudi domnevanje, da hočejo Nemci v Avstriji podprtiti druge narodnosti. Kar zahtevajo Nemci v Avstriji in kar morejo s popolno pravico zahtevati, to je samo priznanje načela, da se mora priznati v državi enakopravnih narodnosti nemškemu narodu stallšče, ki mu gre po njegovi zgodovini in kulturi.

Avstrijski Nemci ne zahtevajo za sebe več, kakor morajo zahtevati, da se ta v narodnih bojih od nekdaj živeča država ne omaja v svojih temeljih. (Medkljivi poslanca Kaline.) V ostalem ne zahtevajo Nemci, količor v em, nicesar drugega, kakor da morejo živeti v miru in se morejo razvijati v miru.

Gleda razmer v Galiciji

se obrača ministrski predsednik odločno proti trditvi, da stoji sedanja vlada brez interesa nasproti živiljenskim pogojem poljskega naroda in da vlada ni izpolnila večino Poljskemu klubu svojčas danih obljub. Ravnvo z ozirom na galileške razmere je vlada vedno kazala najboljšo voljo. Ministrski predsednik se je zastavljal sam z vso svojo osebnostjo za odpomoč v neznenih razmerah, ki vladajo še danes z ozirom na izplačanje po pravici in zakonu pristojnih pristojbin za vojne dajatve. Vlada bo vedno odločno stremila za tem, da popolnoma pravčno uredi tudi v Galiciji narodnostne potrebe tam živečih narodov.

Gleda socialne politike

je izjavil ministrski predsednik, da smatra ravnvo ta vprašanja za posebno važna. Siroki sloji prebivalstva so zlasti v vojni izvršili tako občudovanje vredno delo, da so upravičeni zahtevati kar največje vpoštovanje. Ravnvo zadnji čas se je jasno pokazalo, da se morejo delodajci in delodajalci prav dobro, mirno sporazumeti. Več jih skupin interes. H glavnim socialnim nalogam vlade in parlamentu spada samo obsebi umetno tudi vzdržanje in podprtje vsed vojne tako hudo ogroženega srednjega stanu. S primernimi koraki se mora srednji stan obvarovati poloma. Zlasti položaj nastavljanjem s fiksno plačo je vladu posebno na sreču. Ona bo storila vse, da pomaga ravnvo temu občudovanju vrednemu razredu prebivalstva, bodisi z denarno pomočjo, bodisi s tako važno organizacijo, podporo v naturalijah, seveda le v kolikor bo to mogoče.

Končno prosi ministrski predsednik za sprejetje proračunskega provizorija in za pooblastila za vojno posojilo, pri čemer omjenja, da se izreka stranka, ki odreka državi danes sredstva za nadaljevanje svojega gospodarstva, proti državi sami in da preprečuje one velike državne dajatve, ki bi morale, če se ne dovolje, izročiti ravnvo v vojnem času milijone državljanov največji bedi.

Končno zavrača ministrski predsednik okištanja, da je

sovražnik parlamenta

in da naravnost stremi po režimu § 14. Se noben ministrski predsednik se ni takoj in tako potrebitno trudil, se se ogne § 14, in da vzdrži parlamentarični ustroj. Ministrski predsednik pravi: Kljčni Vas vse za prite, da sem se posebno marljivo trudil špecjalno prinesi vprašanje ustavne revizije pred parlament v razgovor. Odgovrite državnega zabora z dne 10. maja se je moral izvršiti, ker so bile dane popolnoma dolocene točke, iz katerih je bilo sklepati na sovražno motenje razprav in ker je hotel ministrski predsednik pod vsakim pogojem seogniti polnom parlamenta. Vlada je stala takrat pred zapeljivo alternativo, da zvali odgovornost za zopetno uvedbo režima po § 14. na parlament. Ministrski predsednik izjavlja: Rajš sem prezel odjih za podaljšanje parlamentske pavze. Misil sem, da bom na ta način služil ustavnim mislim in da jih ne bom škodoval. Želim iz celega srca samo eno in nicesar drugega, da naj bi zaborica kljub vsem, ki danes dvomim, dokazala svojo delazmožnost in da bi se sama vzdržala.

Nato je izročil ministrski predsednik načrt zakona o splošni delavni dolžnosti v vojni. Med predloženimi predlogami se nahajača nadalje ruska, finska in romunска mirovna pogodba.

DEBATA.

Zmagajo narodne ideje. Češki socialistični demokrat poslanec Túšar je nato kot prvi odgovarjal ministrskemu predsedniku Izvajal je, da češki socialistični demokrati ne kličejo nikogar tudi ne inozemstva na pomoko in da bi bili veseli, če bi močli mi sami urediti svoje notranje razmere. Izvajal je ministrskemu predsedniku, ki se je danes predstavil kot nemško nacional-

ni ministrski predsednik, morejo samo povzročiti nove narodnotne boje. V nadaljnem poteku svojih izvajanih je govornik izjavil, da mora označiti obrekovana cesarske rodbine kot podla. Gre pri tem za nizkotno gonjo, ki ima namen napraviti iz Avstrije čisto nemško kolonijo. Govornik je izjavil končno, da se bo vojna končala z ustanovitvijo Češke države in z zmago demokratičnih idej. Živahnodobravljanie pri Čehih, govornik čestito. Češki poslanec pojevo »Kdo domov mu!«

Nemeji grozijo parlamentu.

Gоворil je na to načelnik Zvezne nem. strank posl. dr. Waldner. ki izvaja: Nasproti izdajalskim nakanam Čehov in Jugoslovjanov je dolžnost vsakega Nemca, da se postavi v tem času za nemške poslanice in da naprave sile, da zavrne nakane sovražnikov ter da v državo in dinastijo obrani bodočnost nemškega naroda. Ministrski predsednik je postal še le vsled nastopa slovanskih strank nemški ministrski predsednik, kot kateri se je danes priznal v stavkih, da boli monumentalni in boli osvežajoči še niso prišli nikdar iz ustaka avstrijskega ministrskoga predsednika. Ker smo prepričani, da leži v njegovih osebnosti in v njegovem značaju iamstvo za vzdržanje sedanjega kurza, mu stojimo ob strani, ker držimo z državo. Ker je ostal poskus, dosegci med vojno s slovanskimi narodi sporazum glede državne reforme, brezuspešen, bo moral slediti sporazum z nimi še le po vojni. Vsaka državna reforma pa bo moral nositi v sebi iamstvo, da dobi zvezza z Nemčijo večno trajnost, ker jo postala avstro-nemška zvezna element miru. Z ozirom na nastop naših notranjih sovražnikov se je nemški narod zbral ter našel svojo enotnost, od katere upa, da bo premagala vse sovražne navale. Dr. Waldner občutuje, da ni prišlo s Poljaki do sporazuma ter opozarja na pogajanja s socialnimi demokrati zaradi ustanovitve nemškega bloka. Če bodo nemški socialnji demokrati glasovali proti proračunskemu provizoriu in proti vojnemu kreditu, ne bo forum za sodbo o tej politiki zbornica, marveč ves nemški narod. Gleda glasovanja o proračunskemu provizoriu izreka upanje, da tako Poljaki, kakor tudi nemški socialni demokrati v tem trenutku ne bodo odrekli državnim potrebam svoje podpore. Govoreč o zadnjem komuniketu zunanjega ministra, graja govornik stavko zvezzi z Nemčijo ter izreka pričakovanje, da bo minister dorinzel druge dokaze o svoji zavezniški vnesi. Govornik konča z besedami: Nemci se bodo do zadnjega konca svoje moči zastavljali za to državo. (Ironični kljuci na slovanskih klopih.)

GOVERNIK JUGOSLOVANSKEGA KLUBA POSL. DR. KAREL VERSTOVŠEK.

Kot govornik Jugoslovanskega kluba je nastopal posl. dr. Karel Verstovšek. Njegov deloma slovenski deloma nemški govor moremo občutiti le v kolikor ga reproducira Reichsratskorrespondenz. Posl. dr. Verstovšek je izjavil:

Visoka zbornica! Jugosloven gre na dan! To veselo dejstvo je strah vseh avstrijskih birokratičnih nemških vlad. Pred tem veselim dejstvom trepetajo pri nas na juži zlasti naši nemški tari in nemščki, pritegniti na slovenskem ozemlju, ki ga izsesavajo po starini navadi in izkorisčajo kot nikjer drugod. To veselo dejstvo klicem kot odgovor našemu ministrskemu predsedniku, ki nam je hotel dajati lepih naukov zaeno z govornikom nemškega Nationalverbanda prof. dr. Waldnerjem. Enkrat za vselej odgovarjam v imenu Jugoslovanskega kluba, da se mi zahvaljujemo vedno boljšim boljšim, mi ne poslušamo nemških profesorjev. mi poznamo samo svoji jugoslovanski narod.

ki zahteva od nas stališče, ki ga vzvzemamo sedaj tukaj v parlamentu. (Živahnodobravljanie.)

Gospoda moja! Naičevja držnost, nesramnost moram reči, pa jo od ministrskoga predsednika, da nas hoče na eni strani učiti, naj bomo dobri državiani, vneti za cesaria in domovino, na drugi strani pa poučiti, da bo tudi zanapreti vladat kot dosedal, da bo torej

dalje zatiral in trpinčil naš narod po celom jugu od Štajerske do Balkana.

Drazzi moji! Veselo dejstvo je, da se naše ljudstvo zaveda svojega stališča, da

se sleherni čuti ne Slovence, ne Hrvate, ne Srbe, ampak Jugoslovane.

To dejstvo straši sedaj gospode na Dunaju. Veselo je opazovati, kako se naši starčki, možje in fantje navdušujejo od dne do dne bolj za našo začeljeno Jugoslavijo. Mi smo z veseljem opazovali naše žene in dekle, ki so se vrgle baničeton namspoti in se niso bale ovirati, da bi se ne udeležile naših prepovedanih shodov. Tako klije na celom jugu tisti vir

iz krvi padlih junakov.

ki pomeni novo življenje: to življenje nas bo dovedlo do začeljene Jugoslavije, od katere ne odnehamo. (Živahnodobravljanie.)

Sedaj se bo pokazalo, ali še sede pravi ljudski zastopniki v tej zbornici, ki je padla vsled krvide vlade na nivočisto navadnega navideznega parlamenta. Parlament ječi celo leto

pod absolutističnim režimom.

Sedanja Seidlerjeva vlada je v svinem absolutizmu celo prekosiла Stürzka in njegov terorističen sistem. Le škoda, da sede v tej vladi še vedno možje, ki bi izvrstno lahko služili tej državi kot uradniki, pa so postali sedaj skroviti zločinci proti Jugoslovjanom.

Dogodkov v maju, ki jih je povzročila lakota, je kriva edinole vlada. Na našem jugu smo

obdani povsod od ovaduhov.

ki bi radi spravili tudi one naše ljudi, ki še niso padli v vojni na vislice. Samo po vislicah krize Vsenemci v zbornici. In vse to morajo Slovani mirno trpeti, da je njihovo plačilo za vse neštevilne žrtve, za naše ljudi, ki so padli v boju za cesaria in državo. (Nemir med Jugoslovjanom.) Povsod v deželah vladata lakota in beda, samo Nemci so izvezeti. Omi so že od začetka na ver-

nem. In ko je nek slovanski poslanec imel pogum, izredti na tem mestu trditve, da so namestoma pošljali slovanske čete v boj in smrt.

Izdelaj se je dvignil proti njemu v zbornici pravil vihar. Nemški radikalni poslanec Wichtl je imel 12. t. m. v Slovenski Bistrici shod. In izdelaj je na vprašanje, kako je s Slovani, odgovril: »Le potrite in ne obupujte. Statistično je dokazano, da so Slovani veliko boli krvaveli in trpeli kot mi in še trpe. (Velikanovo razburjanje pri Ju-

goslovjanih v Cehih.) Kot je v zasnem sklicajo zbornico v teh vročih dneh na Dunaj na kratko zasedanje. In na krmilu vlade sedi še še nov brezvestni dr. Seidler. Kai je Seidler napravil za mir, po katerem je dobro dobro, kjer hujšati vse narodi? Razpor med narodi se širi. Narodi, ki so zvesti cesarju in kralju v Cehih.«

prisklenjeni v suženjstvo.

Mir pa mora priti in to bo mož, kadar vlogi mož kot sta Seidler in Czernin. (Pritrjevanje pri Jugoslovjanih.) Stran je šrd proti vojnim huščakom, tako tukaj pri nas, kakor v Nemčiji. Samo z Italijo se nahajamo v boju. Treba je le dobre volje, pa se bomo z enim sprotnikom sporazumeli, da dosežemo

mir in konec vojne.

Ali je mogoče vlada sklicala parlament v tem kritičnem času, da sklepa o miru? Niti besede nismo čuli o tem! Tuk pred otvoritvijo zbornice smo prejeli nato zunanjega ministra Buriana. Toda s takimi izjavami

se le ententa na novo izviza.

Mirovne možnosti diktira le nemški imperializem. Zunanji minister govori le o drugem miru, država si prepoveduje vsakemu vnešavanju v notranje zadeve.

Vlada je zato poslala parlament domov, da se ne govoriti o prehrani. Načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec je v novembetu opozoril vlado, da bo moral slediti sporazum z nimi še le po vojni. Vsaka državna reforma pa bo moral nositi v sebi iamstvo, da dobi zvezza z Nemčijo večno trajnost.

Zato je zlobno zavijanje dejanskega položaja, če se trdi, da državi zaupanje odpovedujemo, če takemu ministrskemu predsedniku ne glasujemo za zaupnikom. (Viharnodobravljanie pri Jugoslovjanih.)

Poslanec dr. Verstovšek govori dalje

o tajnih konventiklih med Dunajem in Berlinom

in pravi: Podlago obiestrantskih temeljnih določb morajo zarasati zastopniki ljudstva.

Persekucije proti Jugoslovjanom iz leta 1914. niso še popravljene. Uradne komisije so ugotovile, da so lastni oblastni organi prizadeli strašne krivice Jugoslovjanom. Seidler ni tekem leta za Jugoslovane nič napisal. Naročno. Dal se je zanjeti proti Velenjem, da je pričel proti nam nove persekucije. Vsaka svobodna beseda se zatre. V slovenskem časopisu se konfiscira celo članki, ki branijo cesarja in cesarsko prednaročno vedenje. Seidler je zanjeti proti Poljaki v tem oziru do uspeha, ker obstaja upanje, da bo prišlo glede getovih predpogojev do kompromisa in končno tudi do stvarnega sporazuma. Nasproti z gotovim namenom razširjeni govorici, da je padla odločitev o proračunskemu provizoriu pravzaprav že v skledo Seidlerjevega kabinta, izjavljeni so nemški stranki, da obstoja je, da bo prišlo glede getovih predpogojev do kompromisa in končno tudi do stvarnega sporazuma. Nasproti z gotovim namenom razširjeni govorici, da je padla odločitev o proračunskemu provizoriu pravzaprav že v skledo Seidlerjevega kabinta, izjavljeni so nemški stranki, da obstoja je, da bo prišlo glede getovih predpogojev do kompromisa in končno tudi do stvarnega sporazuma. Nasproti z gotovim namenom razširjeni govorici, da je padla odločitev o proračunskemu provizoriu pravzaprav že v skledo Seidlerjevega kabinta, izjavljeni so nemški stranki, da obstoja je, da bo prišlo glede getovih predpogojev do kompromisa in končno tudi do stvarnega sporazuma. Nasproti z gotovim namenom razširjeni govorici, da je padla odločitev o proračunskemu provizoriu pravzaprav že v skledo Seidlerjevega kabinta, izjavljeni so nemški stranki, da obstoja je, da bo prišlo glede getovih predpogojev do kompromisa in končno tudi do stvarnega sporazuma. Nasproti z gotovim namenom razširjeni govorici, da je padla odločitev o proračunskemu provizoriu pravzaprav že v skledo Seidlerjevega kabinta, izjavljeni so nemški stranki, da obstoja je, da bo prišlo glede getovih predpogojev do kompromisa in končno tudi do stvarnega sporazuma. Nasproti z gotovim namenom razširjeni govorici, da je padla odločitev o proračunskemu provizoriu pravzaprav že v skledo Seidlerjevega kabinta, izjavljeni so nemški stranki, da obstoja je, da bo prišlo glede getovih predpogojev do kompromisa in končno tudi do stvarnega sporazuma. Nasproti z gotovim namenom razširjeni govorici, da je padla odločitev o proračunskemu provizoriu pravzaprav že v skledo Seidlerjevega kabinta, izjavljeni so nemški stranki, da obstoja je, da bo prišlo glede getovih predpogojev do kompromisa in končno tudi do stvarnega sporazuma. Nasproti z got

Učenca za trgovino z mešanim blagom sprejme **Miloš Oset, Mutja, Stajersko.**

PRODAJALKA mešane stroke išče mesta. Naslov pove uprav. »Sloven. Naroda« — 3586

Kaše in ješprenja, par lepih moških čevljev zamenjam za plafno, brisače, robce itd. Naslov pove uprav. »Slov. Nar.« — 3533

Deček, 14 let star, z dovršeno 5-razredno ljudsko šolo, slovenskega in nemškega jezika zmožen, želi stopiti v kako trgovino ali rokodelstvo kot učenec. Naslov pove upravnštvo »Slov. Nar.« — 3532

Zamenja se v Sp. Šiški stanovanje, obstoječe iz 1 sobe in kuhinje za stanovanje v mestu Naslov pove uprav. »Sl. N.« — 3588

PARNI STROJ za 32—36 konjskih sil, dobro ohranjen. Kupi tvrdka I. Čater v Celju. — 3596

Sprejme se učenka iz poštene hiše v trgovino z mešanim blagom Mihail Omahen, Višnja gora.

PRODAJALKA mešane stroke, z večletnimi sprjevali, želi svoje mesto premeniti. Naslov se izve pri upr. »Sl. N.« — 3592

Skladišče ali delavnica in drugi prostori se da v najem. — Komenskega ul. 22, A. Hauptman Sv. Petra cesta 39. — 3443

Gospodinja izobražena, vajena vseh gospodinskih del, izvrstna šivilja, govor hrvatsko, slovensko, nemško in malo italijansko, 27 let star, želi vstopiti v službo kot tinaščica v Kranjskem ali Spod. Stajerskem in fino meščansko ali trgovsko hišo. Naslov pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«. — 3591

Krema za britje najboljša kakovost, porabna brez vode, velik kontek K 6.—

MILO za britje pristno, najboljša vrsta, 1 kg K 32.— Po povzetju pošila M. Jünker, eksportno podjetje Zagreb štev. 15, Pečniška 3/III, Hrvatsko. — 3286

Plahte, prazne vreče in vinske sode

kupi v vsaki množini po vsakokratnih najvišjih dnevnih cenah. Ponudbe se prosijo na: S. N. Neumann, Ljubljana, Poljanska cesta 49. — 3279

Kupi se oprava za jedilno sobo, ali tudi sama kredanca. Pojasnila se prosi na uprav. »Slovenskega Naroda« pod »dobro ohranjen 3592«.

Vinskisodi dobro ohranjeni, pripravljeni za transportne namene, se iščejo. Ponudbe s podrobno navedbo kolicine na Jakoba Fischer, Trst, Via Gepa 12/III. — 3585

Živež se zamenja za dva dobro ohranjena dočna plašča, eden ženski eden moški. Naslov se izve pri upravnštvo »Slov. Naroda« pod »plašč 3550«.

Gostilna ::

z več stanovanji na Glavnem trgu v Novem mestu se pod ugodnimi pogoji odda v najem. Natančna pojasnila pri Fr. Prijatelju, Tržišče (Dolenjsko). — 3599

Prazne vreče vsake vrste in suhe gobe kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trg. firme J. Kušlan, Kranj, Gorenj.

Koncipijenta tako mogoče s substitucijo pravico, išče mujo pisarna odvetnika Dr. Janko Brejca v Celovcu. Plača po dogovoru, ponudbe naj se pošlejo na naslov pisarne Dr. Janko Brejc v Celovcu. — 3593

Iščem stanovanje s sedmimi sobami in z vsemi pritiklinami, s kopaljo, z električno razsvetljavo, (vpeljanim plinom), z dvoriščem, z vrtom itd. Kdo bi takega ne našel, bi vzel dvoje dotikajočih se stanovanj, vsako s tremi do štirimi sobami in z vsemi zgoraj označenimi pritiklinami in ugodnostmi. Ponudbe na upravnštvo »Sloven. Naroda« pod »solinčna lega 3534«.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in č. duhovščini se najtopleje zahvaljujemo za izraze sočutja in številno udeležbo pri pogrebu svoje hčerke oz. sestrice

FRANICE

zlasti izrekamo zahvalo mladeničem iz Pudoba za venc in šopke pa mladenkam, posebno še iz Pudoba.

Pudob, 14. julija 1918. — 3589

Žalujoča rodbina Vilar.

PRI POMANJKANJU MOKE

je najboljši pripomoček „MEHLATA“-moka; je pridodati k vsem pekarijam, močnatim jedilom, kruhu, juham i. t. d., ker zaradi tega pecivo naraste, pridobi hraničnost, izdatnost, nasitljivost, lepo izgledanje, je sredstvo proti različnim boleznim. Vsebuje 10% sladkorin, 10% maščobnih snovi. Dobi se najmanj karton s 25 zaviiki za K 75.—; pri 5 kartonih še 10% popusta. Mala prodaja je K 350.— Za event. vprašanja se prosi znamka. — 2137

A. POSTRZN, GRADEC, STAJERSKO, STEYRERG. 60/II., COMMISSION „MEHLATA“.

14

letni

deček

z

želi

vstopiti

hot

vajence

pri

kakšnem

mesaru.

— Naslov pove uprav. »S. N.« 3590

tako.

Naslov pove uprav. »S. N.« 3586

za

mešane

stroke

išče

mesta.

Naslov

pove

uprav.

»Sloven.

Naroda«.

— 3586

14

letni

deček

z

želi

vstopiti

hot

vajence

pri

kakšnem

mesaru.

— Naslov pove uprav. »S. N.« 3590

tako.

Naslov pove uprav. »S. N.« 3586

za

mešane

stroke

išče

mesta.

Naslov

pove

uprav.

»Sloven.

Naroda«.

— 3586

14

letni

deček

z

želi

vstopiti

hot

vajence

pri

kakšnem

mesaru.

— Naslov pove uprav. »S. N.« 3590

tako.

Naslov pove uprav. »S. N.« 3586

za

mešane

stroke

išče

mesta.

Naslov

pove

uprav.

»Sloven.

Naroda«.

— 3586

14

letni

deček

z

želi

vstopiti

hot

vajence

pri

kakšnem

mesaru.

— Naslov pove uprav. »S. N.« 3590

tako.

Naslov pove uprav. »S. N.« 3586

za

mešane

stroke

išče

mesta.

Naslov

pove

uprav.

»Sloven.

Naroda«.

— 3586

14

letni

deček

z

želi

vstopiti

hot

vajence

pri

kakšnem

mesaru.

— Naslov pove uprav. »S. N.« 3590

tako.

Naslov pove uprav. »S. N.« 3586

za

mešane

stroke

išče

mesta.

Naslov

pove

uprav.

»Sloven.

Naroda«.

— 3586

14